Ч. 38 (13.583). Львів, понеділок 12. лютого 1934. Poсztowа opłatа opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і доляр. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ювилеї українських установ в Америці.

В цьому році святкує найбільша українська асекураційно-допомогова установа в Америці, „*Український Народній Союз*, 40-ліття своєї праці. Український Нар. Союз має тепер кругло 20.000 старших членів, 10.000 членів у молодечому департаменті і 3,500.000 долярів майна. Оснований У. Н. С. 22. лютого 1894 р. в місті Шамокін, Па; теперішнім його осідком є місто Джерзи Сіті біля Ню Йорку. В цьому ювилейному році управа У. Н. Союзу задумує видати, крім менших публікацій, велику ювилейну книгу та окремо ще й історію Союзу, яку має написати гол. редактор „Свободи", д-р Лука Мишуга. З відозви У. Н. С., поміщеної у „Свободі" довідуємося, що управа Союзу поведе впродовж цілого року велику ювилейну кампанію, щоби приєднати до У. Н. С. нових членів. Гаслом тієї кампанії є: Приєднаймо Батькові-Союзові 5.000 нових членів, що будуть найкращим ювилейним даром!

Одночасно з У. Н. С. святкуватиме своє 20-ліття асекураційно-допомогова організація „*Провидіння*", якої головне ювилейне свято буде 4. липня у Філядельфії. Організація „Провидіння" основана бл. п. епископом Сотером Ортинським ще у 1912 р. і вже тоді мала кілька відділів. Але чартероване (затверджене) „Провидіння" щойно два роки пізніше, 21. квітня 1914 р., і тому перший ювилей (10-ліття) святкувало „Провидіння" в 1924 році. Через те і ювилей 20-ліття „Провидіння" святкують у цьому році. „Провидіння" є українською греко-кат. організацією. І під оглядом числа членів, і під оглядом маєтковим „Провидіння" стоїть далеко позаду Українського Нар. Союзу.

—o—

Новий французький кабінет.

В пятницю, 9. ц. м., удалось Думергові створити новий кабінет, якого остаточний склад такий: премієр і міністр без теки Думерґ, міністри без теки Тардіє й Еріо, закордонні справи Барту, внутрішні справи Саро, народня оборона марш. Петен, воєнна маринарка Пієтрі, торговельна Бертран, справедливість Шерон, летунство ген. Демен, фінанси Мартен, кольонії Лявваль, торговля Лямуре, рільництво Кей, публичні роботи Флянден, здоровля Марез, пенсії Ріволе, праця Марке, почта Малярме.

Кабінет складається із 20 міністрів, у тому 4 сенаторів, 12 депутованих і 4 міністрів, що не належать до парляменту (Думерґ, Петен, Демен і Ріволе). Зпоміж 12 міністрів депутованих 5 належить до радикально-соціяльної групи, 1 до неосоціялістів, 2 до радикальної лівиці, 2 до республиканської лівиці. Є це 96-ий кабінет у третій республиці і 7-ий за часів теперішньої леґіслятури від виборів, а другий кабінет, створення Думерґом.

ПАРИЖ, 10. 2. ПАТ. Обговорюючи створення нового кабінету, „Еко де Парі" стверджує, що кабінет Думерґа створений на широкій підставі національної унії. Щоб зрозуміти значіння цього факту, треба перенестись думкою до вівтіркової ситуації, коли замісць того уряду обєднання грозило Франції опанування влади скрайніми лівими елементами. Треба тямити, що це була революція, домова війна. Уряд Думерґа є одночасно останнім експериментом парляментарної леґальности.

Публична опінія повитала новий уряд з великим вдоволенням та почуванням полекші. Опозицiйно проти нього настроєні тільки скрайні правицеві і лівицеві орґанізації. Преса висловлює думку, що Думерґ буде мати в парляменті потрібну більшість.

БЕРЛІН, 10. 2. ПАТ. Вістка про склад кабінету Думерґа наспіла до Берліна вечором і викликала в політичних колах велике заінтересування. „Фос. Цтґ." підкреслює, що новий міністр закордонних справ Барту є одним з найвірніших людей з окруження Пуанкаре. Ніхто не може закинути новому міністрові, що не буде вязатися з найстаршими традиціями французької закордонної політики.

Пакт балканських держав.

Як повідомляють з Атен, в салі атенської академії підписано 9. ц. м. пакт чотирьох балканських держав. Крім чотирьох міністрів закордонних справ, що підписали пакт, при церемонії були присутні премієр та інші члени грецького уряду, члени дипльоматичного корпусу та представники преси. Текст пакту закомуніковано пресі і представникам великих держав, а крім того вислано до реєстрації секретаріятові Союзу Народів.

Між іншим сказано в ньому, що Греція, Румунія, Югославія і Туреччина гарантують собі взаїмно безпеку всіх своїх балканських границь. Вони зобовязуються відбувати наради, що робити в обличчі евентуальностей, які можуть нарушити їхні інтереси. Зобовязуються теж не розпочинати ніякої політичної акції у відношенні до інших балканських держав, що не є сиґнатарами пакту, без попереднього взаїмного порозуміння і не приймати на себе ніяких політичних зобовязань супроти якоїсь балканської держави без згоди інших сиґнатарів. Умова буде доступна для всіх балканських країв, яких приступлення буде розглянене прихильно учасниками пакту.

Перед підписанням пакту відбулася військова парада. В моменті підписування військова орхестра віоґрала по черзі чотири народні гимни, а в цілому місті юрба вигукувала в честь міністрів чотирьох держав.

Краєвий інспектор Вондрачек залишається на Закарпатті.

Перед кількома днями писали ми, що краєвий інспектор на Закарпатті Ян Вондрачек перенесений до одної гімназії у Празі. Найновіше „Українське Слово" повідомляє, що міністерство шкільництва у Празі відкликало телеграфічно це перенесення і краєвий інспектор Вондрачек залишається на своєму місці.

—o—

Львівське Старостство Городське **відкликало** свій дозвіл на виставу „За друзі мої" в неділю дня 11 лютня п. р. З цієї причини назначена **вистава не відбудеться.**

Вечерниці відбудуться.

Початок в 9 годині вечір.

Гроші за закуплені білети на виставу звертається.

Протиукраїнська жидівська кампанія тріває дальше!

Львів, 10. лютого 1934.

Коли недавно був у Львові один із провідників світового жидівського національного руху Нахум Соколов, він звернув перед представниками преси увагу, що не є страшний жидам антисемітизм німецького гітлеризму своїми наслідками на території Німеччини; правдива небезпека для жидів криється у психольоґічних наслідках, які той антисемітський рух може викликати скрізь у світі, підсилюючи старі расові антагонізми і творючи нові. На жаль, мудрий старий жидівський діяч, висловлюючи ті свої глибокі спостереження тут, у Львові, у столиці краю, в якому національною більшістю є українці та в якому жиди творять третю з черги етнічну й віроісповідну групу, не висловив під адресою місцевих жидів порад, які були б дуже a propos: що протидіяти народженню антисемітизму там, де ще його зовсім нема, або його зростові там, де ще можна його в корінні здусити, не слід боротьбою, яка з ніким і нічим не рахується, спірається на гніві і перечуленні та орудує здебільша лайкою, доносом і брехнею; що — навпаки — слід той антисемітизм нівелювати радикальною ревізією тих метод власної поведінки, які сприяли народинам місцевого антисемітизму, що у зовнішніх течіях находить собі нині пригожу — так мовити — теоретичну підбудову; що єдиним доцільним засобом боротьби з антисемітськими проявами на такому свіжому ґрунті, — це наблизитися до народу, до якого закрадаються бацили антисемітизму, і не провокувати його — хочби навіть це значило добровільно зректися частини свого стану посідання

На жаль! І Нахум Соколов цього галицьким жидам не сказав і самі вони ніколи над цією правдою не призадумувались. Навіть тоді, коли приходиться їм звернути на це увагу (що зовсім до приємности не належить) і коли їх офіціяльні представники, цими докорами прикро заскочені, щиро — віримо в це — впевняють, що вони не хотіли чейже українців провокувати, — — виявляється їхнє повне незрозуміння ситуації.

Ось так на наші дві статті зперед кількох днів п. н. „Антисемітизм українців і небезпечна гра жидів“, відповів у „Хвілі“ великою вступною статтею за своїм повним підписом д-р Юлій Вурцель. У противенстві до двох коротеньких попередніх реєстраційних згадок у „Хвілі“ про ті статті „Діла“, роблених надзвичайно тенденційно, невірно та з виразною ворожістю (що нас страшенне здивувало, бо знаємо, що референт української преси у „Хвілі“ є людиною культурною та особисто ніколи в протиукраїнських виступах своїх земляків не анґажувався), стаття д-ра Вурцля писана у тоні гідному, поважному, з виразною інтенцією оминати всяких різкіших зворотів. Є там теж, наприкінці обширної статті, що трактує про гасло „свій до свого“ та до якої ми ще повернемо, — така гей би заява:

Якщо наш біль з приводу тої, назвім її, господарсько-шовіністичної розвоєвої тенденції українського населення проявився може часом у меншій делікатності при обмірковуванні інших українських ділянок життя — як це нам докоряє „Діло“ — то можемо лише запевнити „Діло“, що ніколи не було нашою свідомою метою вражати почування українського народу. Ми моглиб відвзаємнитись докором, що також „Діло“ не завсіди у своїх енунціяціях рахувалося з вразливістю жидів. Але воліємо прийняти увагу до відома і старатися в будуччині ще дбайливіше ніж досі оминати незадумувані „провокації“ в роді описів бенкетів, уладжених на честь Шварцбарта, які так вразили „Діло“, висловлюючи в заміну надію, що також „Діло“ в будуччині не буде вже повторяти безглуздих закидів про сотки тисяч українців, вимордованих при помочі жидівських більшовиків на Україні, дарма, що знає про те, що ті жидівські більшовики є нашими найбільшими ворогами, і по друге, що в нинішній Сов. Росії грають вже надто малу ролю, щоби взагалі на хід подій могли мати якийсь поважний вплив.

Ніби вислів жалю за минуле та заява не робити старих помилок у будучому, та одночасно наглядне доказування повної незорієнтованости в ситуації: **річ не у тій чи другій маловажній замітці „Хвілі“, а в цілому підході жидів до української проблеми та в повному перемішанні роль: власної і нашої.**

Є „маленька ріжниця“ у позиції галицьких українців та галицьких жидів, яка зовсім інакше каже оцінювати „взаємні образи“: це, здається, не жидівська земля, а проте весь свій фінансовий і господарський дорібок завдячують тутешні жиди українській землиці та її народові. Однак над цією проблемою жиди наче ніколи не призадумувалися: особливож від переходу Галичини у правління Польщі вони **перестали цілковито рахуватися з українцями, як з чинником, який щонебудь ще в краю до говорення.** Ідентифікуючи себе зажди з пануючою верствою — зідентифікувались жиди зовсім з пануючим нині політичним ладом, почали трактувати українців „пер нон ест“, а коли раптом зріст господарської орґанізованости вдарив їх по кишенях, а націоналістичні зовнішні гасла найшли податливий ґрунт серед гуртків молоді, — розлягся великий крик здивування і обурення. І тому ніякі паперові заяви, хочби й — повторяємо — зовсім щирі, не направлять трівко українсько-жидівських відносин, поки не зміниться **засадниче** відношення жидів до українства. Що сказалиб напр. жиди, колиб якась українська кольонія у Палестині — не нові пришельці, а потомки емігрантів, осілих в жидівській батьківщині ще перед віками і тому одиниці „акліматизовані“ — не тільки ширили арабську культуру, але й виписували на жидів найгірші наклепи у світовій пресі та мобілізували проти жидів світову опінію?!

Після появи згаданих наших попередніх статтей ми отримали з ріжних сторін від наших читачів цілу низку нових квіток з жидівсько-української дійсности. І так напр. звертають нам увагу, що жидівські фірми й підприємства з власного почину, без нічийого натиску, „з власної пильности“ дають постійно поважні суми на польські патріотичні суспільні цілі, а нікому з них навіть думка не майне, що може й добре було би заманіфестувати свою зичливість для українських потреб; звертають нам увагу, що в деяких жидівських великих фірмах у Львові поведінка з українською клієнтелею, яка звертається українською мовою, є далеко менше вічлива, ніж з польською; що недавно один поважний жидівський купець дозволив собі на високо арогантську відповідь на чемну увагу українського клієнта, чому він йому відповідає по польськи („а польске пеньондзе пану не сьмердзом?!“ — крикнув обурений жид. купець), пригадують нам, що жид. адвокати, які так обурюються на гасло „свій до свого“ як гасло бойкотове і претендують до рівного права заступати українську клієнтелю, **ніколи не** користають з закону про мову та **з правила** вносять позови і заступають українських клієнтів по польськи. І т. д. і т. д. І ніхто з них напевне не хотів „ображувати українських національних почувань.“ Бо це вже навіть не система: це пануючий серед жидів дух, **це підсвідоме психольоґічне легковажне і зневажливе відношення жидів до українців,** яких жиди трактують виключно як німий і глухий експльоатаційний обєкт, а Галичину виключно як терен господарської експльоатації. І з тим **духом мусять жидівські** провідники боротися у власному громадянстві та змінити свій засадничий погляд на український чинник, український нарід, його амбіції і розвоєві можливости. Бо тільки тоді український відповідальний провід зможе з успіхом боротися з початковими проявами назріваючого антисемітизму та йти назустріч українсько-жидівському співжиттю.

Однак не тільки це збоку жидівських діячів не діється, але ще маємо тепер до діла з **фактами,** супроти яких блїднуть всі „зорі“ **краєвих** відносин. Ось на другому місці у нинішньому числі друкуємо дальшу порцію виписок із жидівської преси в Льондоні, виписок, які є чудовими зразками найганебнішого накликування польських адміністраційних чинників проти українців та найганебнішого оклеветування українців перед світом. Жидівська преса дозволяє собі напр. накидатися на ту українську кооперативну централю, яка по нинішній день втримує тісні торговельні звязки з великими жидівськими фірмами. Мало того: жиди вже поіменно оклеветують голову Української Парляментарної Репрезентації!

Запитуємо: **Хто і звідки дає ці інформації льондонській пресі?! І чи провідники галицьких жидів не думають спростувати дотеперішні брехні тих інформацій та покласти край цій протиукраїнській „Greuel“-пропаґанді?!**

—o—

Гітлерівці заповідають здобуття Австрії.

„Вінер Цтґ.“ повідомляє на основі інформацій з Німеччини, що націонал-соціялісти перехвалюються, що з кінцем лютого або з початком березня здобудуть Австрію, тим разом дефінітивно. Критичним днем має бути 5. березня ц. р. Віденська преса пише про це з іронічними коментарами.

В супереч інформаціям преси, стверджують урядово, що австрійська нота в справі конфлікту з Німеччиною не відійшла ще до Женеви. Покищо виготовляють й збирають матеріяли.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 12. ЛЮТОГО 1934.

С. ГАВРИЛЮК.

У ПАРИЖІ.

ВУЛИЦІ, МИСТЕЦТВО, ЛЮДИ.

(Докінчення.)

Будучи в Парижі, тяжко всидіти в кімнаті. Гамірна вулиця, повна руху, тягне у вир свого шумного життя. Радо проходите кільометри бульварів і на кожному кроці бачите щось нового, цікавого.

На жовто-зеленій Сені кидаються в очі гарні мости, як Олексадра III. з золоченими пеґазами на високих постументах, міст Австерліцу та Генриха IV. Над Сеною прегарна Нотр-Дам з її субтельними, мов різьбленими, бльоками веж, великою розедою по середині та стрільчастим середнім шпилем. Її краса зворушує до глибини і хоч бачили ви її багато разів, за кожним разом притягає вона наново ваш зір.

Перейдете кілька кільометрів від Нотр-Дам за бігом Сени, і побачите перед собою залізного кольоса, що здіймається в небо мов мережка, понад дільницею Парижа, Сену з кораблями та Марсове Поле. Вежа Айфля робить дивне враження красою своєї конструкції.

Над столичною рікою взагалі всі кращі будівлі метрополії. Тут французький парлямент у стилю грецької святині, тут Французька Академія Наук та міністерство закордонних справ, скрізь гарні будинки, де — як кажуть парижани — міністр Поль Бонкур втягнув цілу рідню на посади. Французи залюбки кепкують на ці теми і дехто бажає сильної одиниці, що поклалаб кінець корупції. Та нового Клемансо нема у сьогоднішній Франції. Прийшли часи Поль Бонкурів, Еріо.

Поблизу Сени простягнувся широко Лювр, пребагатий музей, скарбниця мистецтва. У Люврі можете студіювати старинні світи Асирії, Єгипту, Греції в різьбі, малярстві, кераміці. Тут асирійські бики з палати Корсабад, тут плоскорізьби королівських ловів, повні гострої обсервації природи та життєвого реалізму; в єгипетських салях портрети фараонів, різьблені в ріжноколірних ґранітах, грецькі статуї, повні гармонії та клясичного спокою.

Довше зупинитесь перед стрункою постаттю Венери з Мільо, моделем незрівняної краси. Її шляхотного обличчя, повного пристрасти та інтеліґенції, не забудете ніколи. А далі салі ренесансового малярства. Мона Ліза Леонарда да Вінчі, Рафаель, Рембрандт, Тіціян, Тінторетто, Рубенс... не зрахуєш усіх. Щоб оглянути Лювр, треба ходити по нім цілі тижні.

Коли одного вечора занудьгуєте в кімнаті, а сон „ані руш“ не чіпляється очей, зберіться та підіть у сторону „Елізейських Піль“. На кінці бульвару тої самої назви побачите „Тріюмфальний Лук“. Це велитенський, пластичний монумент. На його високих стінах вирізьблені всі перемоги Наполеона, а під ним на камяній долівці гріб Невідомого Жовніра, бронзове кружало в мечі та вічне полумя.

Може по кількох тижнях побуту в Парижі надоїсть вам цей вічний стукіт комунікаційних машин, невпинний гамір і крик продавців в „Бульвару Сен-Мішель“, ця різка джезова музика самоходових сирен і вам захочеться гармонійного спокою природи. Тоді підіть у Люксембурський Сад. Тут побачите імітацію ліса та клаптик синього неба над ним. Посередині саду обмуровано великий басен, де малі парижани пускають кораблі. В чотирох кутах басену стоять розложисті, мов великі парасолі, зелені південні пальми. На кріслах, то тут, то там, посідали старші люди, молоді пари, а діти шпурляють у воду окрушки білого хліба громадам риби. При саді стоять будівлі знаного Люксембурського Музею модерного мистецтва.

На відізнім звернув мою увагу Музей Армії. Тоді була виставка Вобана, французького інженіра-фортифікатора з часів Людвика XIV. Вхід до Музею прикрашено гарматами армії усіх віків. Французи люблять говорити про війну та показувати її, а страх перед німцями каже їм зброїтись. Нагадалися мені слова Тардіє: „Значіння, яке має нація підчас миру, залежне від сили, якою розпоряджатиме в час війни“. Французи розуміють добре ці слова. Вони знають, що програти війну, це занапастити могутню Францію і що з того упадку вона не підійметься. Фізичний занепад французької нації, смертність більша від уродин, брак здорової молоді, здібної до кріса та заник імперіялістичної експанзивности у психіці француза ось причини остраху за майбутність Франції.

Щоби пізнати добре Париж, на це треба богато часу та гроша. Та оглянувши його і поверховно, можна богато навчитися. Коли одного дня мусите покидати це гамірне велике місто та вертатись додому, то назавсіди залишаються у нашій памяті прегарні будівлі Парижа, рухливі вулиці, самоходи, трамваї, архітектура клясична та модерна, вітрини маґазинів, світла, реклями та „ноктурни“. Крім цього сильветка француза, ґалля з рухливими очима, бистрою обсервацією, легким гумором, реаліста та еґоїста. Тоді зрозумієте суть західної культури та багатші у досвід вернетесь у рідні сторони

—o—

До чого можуть довести париські заворушення.

Женева, 7. лютого 1934.

Цеї ночі наспіли до Женеви відомості про кроваві події в Парижі. А пополудні в колах Союзу Народів склався вже досить пластичний образ того, що властиво відбувається в Парижі та перекидається і на провінціяльні міста. У Женеві думають по французьки, не будучи справжніми французами, а це дозволяє вдержати деяку обєктивність та дивитися на французькі події в процесі їх розвитку.

Афера Ставіського була досить тяжким каменем, що покотившись, зірвав цілу лявіну народнього обурення. Стримати це обурення не пощастилось і урядові Даляді, що вже запропонував президентові свою димісію. Головною причиною його поразки було те, що він шукаючи парляментарної більшости опинився, як і його попередники в полоні соціялістів під проводом Леона Блюма. Характеристичною прикметою сучасного становища Франції є те, що Шотан і Даляді не вміли втриматися, маючи за собою парляментарну більшість. Громадська опінія натиснула не лише на уряд, а й на самий парлямент.

З нагоди політичного становища у Франції, не зайве пригадати, яким шляхом прийшла Німеччина до сучасного політичного стану. Затяжна політична кріза почалася в Німеччині так само, як і тепер у Франції, при кермі соціялістів, що не вміли належно опертись московсько-большевицьким впливам і скінчили спільним соціялістично-більшовицьким фронтом у боротьбі проти „реакції". Поль Фор закликає тепер у „Попюлер" до братського обєднання всіх пролетарських організацій соціялістичної та комуністичної партії цілком так, як єдналися в Німеччині соціялісти та комуністи на останніх виборах до райхстаґу.

Афера Ставіського може стати каменем на могилі французького сьогочасного парляментаризму. Італія і Німеччина та багато малих держав зробили досвід, що проти більшовизму парляментарні засоби боротьби не вистарчають. Парлямент це досконале знаряддя для реґулювання економічної та політичної боротьби в межах держави, але він цілком безсилий проти вовнішнього руйнування господарства, соціяльного та політичного ладу держави.

Є познаки, що Франція стоїть на роздоріжжі між диктатурою правих партій і більшовизмом.

Шанси більшовизму у Франції нині невеликі, тим більше, що ціле обурення громадянства спрямоване проти соціялістичних прихильників більшовиків при державній кермі. Еріо юрба мало не злінчувала, коли він хотів вийти з парляменту.

Ненависть соціялістів і комуністів проти колишнього префекта поліції Шіяпа вказує на нього як на людину, що може моглаб привернути спокій у Франції але на певний шлях Франція так скоро очевидно не вийде.

Сучасні події у Франції матимуть очевидно поважний вплив і на дальший розвиток політичних відносин у цілій Европі, тим більше, що впливів зовнішніх чинників на сучасну політичну крізу у Франції не можна заперечити. Імовірна поразка приятелів московського уряду у Франції розуміється не значилаб іще французько-німецького порозуміння та протимосковського фронту европейських держав, але у всякому разі у цьому напрямі зробилаб Франція поважний крок уперед.

М. Данько.

Прийміть, Пане, врешті Тоґаль!

Гітлерівське поздоровлення.

На основі розпорядку німецького міністерства почти всяка службова кореспонденція почтових урядовців має кінчитися поздоровленням: „Гайль Гітлер!" Одночасно влада натискає на населення, щоб у своїй приватній кореспонденції послугувалося теж поздоровленням: „Гайль Гітлер!"

Австрійська скарга на Німеччину.

ЛЬОНДОН, 10. II. ПАТ. „Таймс" інформує, що австрійський посол відбув довшу розмову у Форін Офіс, у звязку з досіє свого уряду, приготованим для Ради Союзу Народів. Досіє містить збірку документів і фактів, які доказують, що гітлерівська аґітація в Австрії ведеться при допомозі фондів і матеріялів, привожених з Німеччини з відома німецького уряду.

ЛЬОНДОН, 10. II. ПАТ. Райтер довідується, що британійський уряд переводить виміну думок з Римом і Парижем у справі досіє, яке одержав від австрійського уряду.

Комуністичні заворушення в Парижі.

ПАРИЖ, 10. 2. ПАТ. Вчорашні комуністичні демонстрації були спершу спокійні. Поліція відрізала завчасу доступ до площі Республики, що був заповіджений як збірна точка маніфестантів. Одначе вони почали збиратися в околиці північного двірця, а коли поліція їх розігнала, рушили походом від бульвару Маджента в напрямі площі Республики. Прийшло до сутички з поліцією, яка перетяла похід на кілька ґруп і розігнала.

На східному двірці прийшло теж до бурхливих інцидентів. Поліція шаржувала кілька разів, причому помагала їй кавалерія. В інших дільницях приходило теж до сутичок зі збройною силою. Кількасот демонстрантів впало до ґалі східного двірця і почало нищити уладження. Мусіла інтервеніювати поліція й огнева сторожа. Демонстранти підпалили церкву св. Амврозія, одначе пожежу швидко згасили. Якийсь час облягали осідок мера 11-ої округи.

Комуністичні заворушення скінчилися щойно після півночі. Загалом демонструвало коло 10.000 осіб. Біланс: 30 поліцаїв і кількадесять демонстрантів ранених, коло 800 осіб арештованих.

По широкому світі.

— Відомі опозиційні лідери, Каменев і Зіновєв, виголосили на останньому конгресі компартії „покаяння", повне похвал для Сталіна і його політики.

— Годинникарський промисл Швайцарії виказує катастрофальний спад доходів, що напр. у 1929 р. доходив до 307 міл. шв. фр., а в 1933 тільки 96 міл.

— Соціялістичні щоденники з области Саари повідомляють, що в останньому часі кількість безробітних в Німеччині дуже підскочила й доходить сьогодні до 7 міл. осіб, хоч офіційно такої кількости нема.

— В розмові з берлінським кореспондентом Райтера, якого допущено до вязниці, Димітров загрозив, що як не буде швидко випущений на волю, розпічне голодівку.

За чим демонструють жінки?

В Ню Йорку відбулися кілька днів тому, як повідомляють телеграми, незвичайні й мабуть перші в історії людства демонстрації на косметичному тлі. Притоку до них дала анкета уряду серед лікарів, які заявилися всі за шкідливість малювання брів і рісниць, внаслідок чого міністерство публичного здоровля видало заказ вживати відповідних кредок і красил. Цей заказ зустрів рішучий протест серед жінок, що в Ню Йорку влаштували демонстрацію, в якій взяло участь 50.000 жінок та крім цього почали збирати на відповідній петиції до през. Рузвельта підписи. Досі зібрано їх 650.000. Жіночі орґанізації влаштовують безупинно віча. Часописи поділилися на два табори: одні стоять по боці жінок, другі боронять закону.

„Можна знову ствердити голод..."

Один закордонний інженір, що проїздив з півн. Кавказу через Україну до Москви, сповіщає так:

„Голод можна ствердити знову. На півдні України, в Одесі, Амакірі й інших місцевостях прийшло навіть до заворушень. Нарком хліборобства України вимадав від Центрального Виконкому 8 міліонів робітників, в тому 4 міліони з півн. Кавказу і 2 міл. з дол. Волги, щоби на час підготовити засівні роботи. Але добровільно ніхто не зголошується. Насильну висилку в ці околиці вважають за щось лячніше, як напр. на Мурманське побережжя, бо там є бодай довозі риби. В околицях Москви вважають висилку в ці найбільш колись урожайні округи Росії „відкомандуванням у сіру смерть". Як відомо, трупи тих, що вмерли з голоду, сірі. („Европейше Нац. Кореспонденц".)

Подвійне льосування премій для передплатників „Діла“.

Виказ премій першої ґрупи.

Перша чолова премія.

БІЛЕТ ПЕРШОЇ КЛЯСИ НА ПОДОРОЖ ЗАЛІЗНИЦЕЮ ВРАЗ З УДЕРЖАННЯМ на трасі: залізницею Львів—Констанца, опісля кораблем через Чорне Море — Константинопіль — Море Мармара — Дарданелі — Еґейське Море — довкола Малої Азії — Яффу (Палестина) — Ґайфу — Піреус і назад до Львова. Білет тої їзди коштує зол. 1.055. Подорож відбудеться в літній порі. — Ближчі інформації подамо в дальших числах. — Прогульку уладжує Польське Трансатлянтійське Корабельне Товариство ЛІНІЯ ҐДИНЯ—АМЕРИКА. — Ця подорож Чорним Морем, через казковий Босфор, — величній Царгород, Святу Землю з Вифлеємом й Єрусалимом, країну чарів Грецію залишиться повік у споминах щасливого учасника — вильосованої нагороди.

Друга чолова премія.

НІЖНА МАШИНА ДО ШИТТЯ Т. ЗВ. 15 К 26 з гарнітуром світової фабрики Singer Sewing Machine Company, вартости зол. 515. — Машину можна оглядати у Львівському Відділі тої фірми при вул. Академічній ч. 2 (камениця готелю Жоржа).

Третя чолова премія.

СИНІЙ ЛИС, АБО ЖІНОЧЕ ЧИ МУЖЕСЬКЕ ФУТРО до вибору, вартости зол. 500 від фірми ЮЛІЯН ГЛУШЕВСЬКИЙ, вул. Коперника ч. 16. II. п.

Четверта чолова премія.

АНГЛІЙСЬКИЙ СЕРВІС WESWOOD на 12 осіб, 123 штук посуди марки The Pontracina, John son Bros, England вартости зол. 440 — закуплений у фірмі ОЛЕКСАНДЕР ОНИСЬКО. — Склад порцеляни і скла, вулиця Галицька ч. 20.

——o——

Пята премія.

УКРАЇНСЬКА ЗАГАЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ — 3 томи оправлені в шкіру. Вартість зол. 270.

Шеста премія.

ОДНОМІСЯЧНЕ ЛІКУВАННЯ ПЕРШОЇ КЛЯСИ (сірка, ґаз, боровина) в сезоні для двох осіб у мінеральному живці ЧЕРЧЕ. В лікування входять купелі, лікарська опіка, мешкання і адміністраційні оплати. Вартість зол. 250.

——o——

Сьома премія.

УМЕБЛЬОВАННЯ ВАРТОСТИ ЗОЛ. 200.— до вибору або на замовлення у фірмі: Перша українська артистично-столярська робітня ТИМОЧКО і ГАЛЬОВ, Львів, Коперника 54.

——o——

Восьма премія.

КАФЛЕВА ПІЧ або КУХНЯ, у довільній красці, вартости зол. 200.—. Виконання переведе фірма: МИХАЙЛО ГАЛІБЕЙ, склад кафлевих печей і кухонь, Львів, Петра Скарги 5.

Девята премія.

ДВІ АДАМАШКОВІ КОВДРИ НА ВОВНІ закуплені у фірмі Р. ВАНК, Львів, Марійська площа 6. Вартість зол. 150.

Десята премія.

СВІТОВОЇ МАРКИ „LONGINES“ ШВАЙЦАРСЬКИЙ НІКЛЕВИЙ МУЖЕСЬКИЙ ГОДИННИК, закуплений у фірмі А. ЦІППЕР, Львів, Ринок ч. 32. Вартість зол. 100.

Одинацята премія.

ШКІРКИ НА ФУТРО вартости зол. 150.— до вибору у фірмі Промислово-Торговельна Спілка „ХРОМ“, Львів, вул. Руська ч. 20.

Дванацята премія.

ВЗУТТЯ МУЖЕСЬКЕ, ЖІНОЧЕ, ДИТЯЧЕ, вартости зол. 100.— до довільного вибору або на замовлення у фірмі: І. ЧОРНІЙ і О. БЕРЯК, ЛЬВІВ, Руська 3.

В льосуванні цієї ґрупи братимуть участь ті **передплатники,** які вирівняють залеглости і вплатять передплату **згори** за час до кінця червня ц. р., а теж **читачі,** які хоча досі не були передплатниками, але вплатять передплату **згори** за повищий період.

Всі учасники льосування першої ґрупи братимуть автоматично участь у льосуванні **другої** ґрупи.

Виказ премій другої ґрупи:

Тринацята премія.

НОВИЙ УДОСКОНАЛЕНИЙ БАТЕРІЙНИЙ РАДІО-ПРИЙМАЧ „ЧВІРКА Б“ Philips'а із голосником усередині і 4-ма лямпами „Miniwatt“, виробу фабрики: Polskie Zakłady PHILIPS, Warszawa, ul. Karolkowa 36/44. Вартість зол. 235.

——o——

Чотирнацята премія.

ПРЕГАРНИЙ КИЛИМ проєкту арт. Петра Холодного, вартости зол. 150. Килим закуплений у фірмі: Гуцульське Мистецтво, Косів к. Коломиї.

Дальші премії оголосимо в найближчих числах „Діла“.

Участь у льосуванні 2-гої ґрупи братимуть:

А) Учасники льосування першої ґрупи, себто всі ті, які вирівняють залеглости і вплатять передплату **згори** за час до кінця червня ц. р.

Б) Ті передплатники, які вирівняють залеглости і вплатять перед льосуванням біжучу передплату.

В) Читачі й установи, які дотепер не були передплатниками, однак перед льосуванням вплатять біжучу передплату і зобовяжуться бути постійними передплатниками „Діла“.

В цей спосіб **пятимісячні** передплатники братимуть участь **у льосуванні обох ґруп** премій, а **точні** місячні передплатники тільки **в другій ґрупі премій.**

Оба льосування відбудуться прилюдно і всі охочі Передплатники матимуть право бути при цих актах приявними.

Сподіваємося, що наші Вп. Передплатники і Читачі оцінять як слід важність нашого конкурсу і точною вплатою передплати рішать про свою участь у льосуванні дійсно гарних і дуже цінних премій. **Очікуємо теж дальших зголошень.**

Протиукраїнська часописна кампанія жидів.

Головний Секретаріят УНДО повідомляє, що дістав ось які відомости про дальшу протиукраїнську пропаганду у льондонській жидівській пресі:

„Джуіш Ворлд“ (Жидівський Світ) з дня 25. січня пише в рубриці: *„Жидівські справи: З тижня на тиждень“* приблизно те саме, що подав „Джуіш Кронікл“ з дня 19., (про це було в „Ділі“), а далі в дуже гострий спосіб виступає проти українського кооперативного руху, описуючи, до якої страшної нужди довів він жидівське населення Східної Галичини. „В містах, а що більше в малих місточках — пишеться у статті — положення жидів траґічне. Бойкот нищить їх цілковито. Українці не тільки не хочуть від них купувати, але й не хочуть їм нічого продавати. Всі селянські продукти зарезервовані для кооператив. Жидівський торговець виходить з порожніми руками. В місті жид, хоч безпечний перед фізичним терором, але бойкот допроваджує його до жебрачої торби. Цілі жидівські громади у Східній Галичині, які колись жили в достатку та мали заняття, тепер безробітні, без хліба і без надії на краще. Щоби тільки подати один примір: з 80 тисяч жидів у Львові половина є тепер безробітними.

„Що робить польська влада, щоби здержати хвилю ненависти і гнету? (!!) Польська поліція, (!) як нам кажуть, старається придавити терор. (?!) Ми хотілиб мати запевнення, що її заходи будуть успішними. (!!) Але, що вона робить, щоби покласти кінець дикому бойкотові? (!) Ми з вдоволенням признаємо, що польська влада [illegible] поставилася до справи жидів з Німеччини, але польська влада має лежикий обовязок також дивитися, щоби жиди і ближче дому найшли також охорону. (!!).

„Джуіш Кронікл“ (Жидівська Хроніка) з 26. січня подав редакційну статтю та допис зі Львова. Ось уривки з того допису. (наголовок: „Український терор — бойкот і вбивства у Східній Галичині — жидів виганяють зі сіл — великі громади перед руїною“). Перша частина говорить, як українці через заснування кооператив (Центросоюз — Маслосоюз) зруйнували приблизно 10.000 жидівських склепарів на селах. Далі каже: „коли вже позасновували тисячі склепів, українці повели шалену й завзяту (!) протижидівську пропаґанду за бойкотом. Залляли села всякою пропаґандою, нераз дуже хитрою. Український політик з платформи, священик з проповідальниці (!!), журналіст у пресі, всі злучилися в один хор ненависти. Д-р Дмитро Левицький, президент Українського Національно-Демократичного Обєднання, найвизначніший представник українців в польському соймі, ве-

давно, минулого грудня, апелював до українців через пресу, щоби вона підтримувала бойкот. (?!!) І цей провідник претендує бути демократом, та часто шукає піддержки з боку жидів у своїх політичних акціях.

„Так само завзято ведуть пропаганду бойкоту священики. В багатьох селах священики не тільки самі є великими агентами антисемітизму. (!!) але ще й карають тих, що не йдуть їх слідами. В деяких випадках вони відмовляються хрестити дітей тих родичів, які не придержуються того бойкоту. (!!) У других випадках відмовляються вінчати. Були навіть випадки, коли священики відмовлялися хоронити, якщо рідня померщого продала кілька яєць, чи курку жидові. (!!) Організується спеціяльні банди молодих хлопців, які підглядають жидівські склепи і коли побачать, що українець зайшов до склепу, повідомляють священика або політичну організацію про те і „злочинця“ застрашують, тероризують, або й бють“.

Далі йде докладний список місцевостей, де зоковано актів насильства підчас бойкоту. Головний Секретаріят УНДО відіслав всюди до тих місцевостей щоби провірити заподані факти.

З організаційного руху.

ХИРІВЩИНА.

Дня 31. січня ц. р. відбулася в Хирові нарада представників сіл хирівської округи, в якій взяли участь представники 14 сіл, близько 120 селян та студентської молоді. Нарадам проводили п. **Остап Коропей** і мр. **Прийма з Хирова.** Про самоуправний громадський закон реферував **адв. д-р В. Паславський** з Добромиля, про організаційні справи, зокрема про потребу засновування місцевих виборчих комітетів і співпрацю з хирівським центром — п. **Остап Коропей.** По оживленій дискусії ухвалили зібрані такі комітети чимскорше по місцях створити й освідомити загал населення про нові постанови самоуправного закону.

За поправу хліборобського стану.

Промова пос. Г. Тершаківця, виголошена дня 9. лютого ц. р. на пленумі сойму підчас дебати над буджетом міністерства рільництва.

Прелімінар, що є предметом сьоднішніх міркувань сойму, не відбігає від прелімінарів з попередніх літ. У меншій, але значно тяжчій кводі пригнітає він своїм тягарем над міру ціле населення, а передовсім найчисленніше рільниче населення, в першу чергу населення українське.

Уряд здає собі справу зі значіння рільництва і з трагічного положення, в якому воно находиться від 1929 р., але проте не піклується відповідно рільництвом. Свідчить про це і тепер буджетова сума, призначена на рільництво, а в іще більшій мірі видані дотепер закони і розпорядки уряду.

Спеціяльно супроти українського рільничого населення йде дальше екстермінаційна політика не лише в ділянці виїмкового підтримування кольонізації, але і в ділянці кредитовій. Політика уряду пішла проти нас так далеко, що спеціяльно на Волині і Підляші нищать наші самодопомогові суспільно-господарські організації. Опікуном українського життя в господарському житті є дальше лише податковий екзекутор, коморник і постерунковий.

НАЙТЯЖЧИЙ УДАР.

Найтяжчим ударом для всього рільництва, спеціяльно для рільництва на українському сході, є дальше пересічно 20 проц. знижка цін на рільні продукти та щораз зростаюча розбіжність цін між рільною і промисловою продукцією. При тому слід завважити, що митна тарифа і торговельні умови все ще уможливлюють ввіз декотрих чужих рільних продуктів, овочів та інших сирівців, яких є піддостатком у краю, або яких годівлю в краю можна дуже легко поширити. Уряд не веде заповідженої боротьби з картелями. Б. премієр п. Пристор у своїй програмовій промові, яку виголосив у сенаті в попередньому буджетовому році, сказав: „Підставовими напрямними посунень уряду у господарській ділянці буде обнижка коштів продукції земних плодів, а з другого боку вдержання на вищому рівні, принайменше зближеному до рентовности цін артикулів, що їх витворюють рільні варстати.“ Про зниження коштів рільної продукції не може бути мови вже хочби з огляду на все ще за високу процентову стопу від затягнених короткоречинцевих рільничих кредитів і з огляду на зростаючу податкову інфляцію, яку веде уряд. Про рентовність також не може бути мови, як довго не зникне розбіжність між цінами рільничих і промислових продуктів. Манили нас, що уряд примусить промисл до значної знижки цін.

Знижку промислових цін можна очеркнути циферно на 10—20 проц. і то в гурті (для обшарників), у детайлічній продажі, отже для дрібних рільників, ця знижка рівняється **0.**

По скромній обнижковій кампанії у першому кварталі мин. року стали при діяльній підтримці заінтересованих промислів обробляти опінію широких господарських кругів і дальша знижка промислових цін є неможлива, бо вона „зруйнувала би“ промисл, що не лежить в інтересі рільництва. Отже цей спосіб замкнення „ножиць“ провалився на цілій лінії.

ОДИНОКА ДОРОГА РЯТУНКУ.

Як одинока дорога рятунку лишилося ще піднесення цін рільних плодів до рівня релятивної рентовности у рільній продукції. На жаль, надії на зусилля в цьому напрямі не здійснились також і то на цілій лінії. Ціни рільних артикулів знижено далеко нижче коштів продукції всупереч інтервенційній акції уряду.

По даним Головного Статистичного Уряду розбіжність цін була в листопаді 1932 р. 19 проц., у січні 1933 — 18.5 проц., у квітні м. р. впала до 12,6 проц.; натомісць у серпні піднеслася знову до 20.8, а в листопаді 1933 рівнялася розбіжности з листопада 1932 р.

1934 рік погіршив ту розбіжність цін через дальшу знижку цін рільних продуктів. Тепер платять у нас за жито найвище 13 зол., за пшеницю 18—18.50 зол. за 100 кг. Також упала ціна на хлівну худобу, дріб та набіл.

Чи є нормальною річю, щоби рільник за 100 кг. жита діставав 200 кг. вугля тоді, коли заграниця платить 50 проц. нижче за той сам вугіль? А бували часи, коли за границю продавали по 20 сотиків за 100 кг. Чи це нормальне, що за одну курку дістається 2 літри нафти, або пів кг. цукру тоді, коли за границею платять за 1 кг. нафти около 10 сот., а за цукор 17—23 сот. за 1 кг.? За пуделко сірок платять тепер на селі 2 яйця, за 1 кг. цвяхів 20 яєць. Навіть за сіль — державний монополь — треба платити тепер по 7 яєць за 1 кг., або 2 кг. тої соли коштують стільки, що одна курка. Це все свідчить про те, що заповіджена програма уряду оздоровити рільництво через зниження цін на промислові вироби і взагалі програма уряду щодо замкнення т. зв. „ножиць“ зійшла на ніщо.

Відбудова знищених у часі війни рільних варстатів, конечність поробити значні інвестиції для піднесення продукції по думці голошених гасел вимагала значних капіталів. Брак власного капіталу примусив рільних продуцентів і дбайливих рільників користати з інфляції кредиту і приватного і зорганізованого. Одначе плачені надмірні відсотки у висоті 18—24 річно пожерли всі можливі прибутки (зиски) рільництва, навіть у часі високої конюнктури. Потім прийшла господарська кріза.

Рільництво заломилося внаслідок наглої знижки цін і приросту вартости гроша у відношенні до зменшеної вартости рільного варстату і вартости його продукції.

СПРАВЖНЯ ПРИЧИНА ЕКОНОМІЧНОЇ КРІЗИ.

Сьогодні не підлягає вже найменшому сумнівові, що критичне положення 70 проц. населення держави є справжньою причиною загальної економічної крізи, що опізнення з виданням засадничих митних розпорядків, які запевнилиб рентовність рільних варстатів, без сумніву причинилося до поглиблення загальної кономічної крізи.

Рільництво по обчисленням міністерства скарбу було обдовжене в дні 1. жовтня 1932 р. на суму 4,621.000.0000 зол., відсотки за 15 місяців сягали 625 міліонів зол. Разом на рік 1934-5 5,,246,000.000 зол., себто на 70 проц. рільничого населення по 225.20 зол. на голову або на одно сільське господарство 1.608.21 зол. (на 3.262.000 господарств). Коли додамо, що краєва самоуправа задовжена на голову на 11.60 зол., а з державних довгів (4,,448,227.390 зол.) 134.80 зол., тоді всіх задовжень вийде на голо-

ву 370.66 зол., або пересічно на рільничу родину по 5 осіб 1.853.30 зол. Цього задовження є менше-більше стільки, скільки по обчисленні міністерства рільництва впродовж року одна родина потребує на удержання (1.954 зол.).

Повищі цифри задовження вказують на виїмково критичне положення рільника, зокрема українського рільника, який внаслідок недоцільної політики уряду не міг і дальше не може користати з довгоречинцевого і розмірно низькопроцентового кредиту.

Коли додамо до цього, що український рільник у 80 проц. не має вистарчаючого варстату праці — бо всі дотеперішні уряди вели супроти нього при рільному устрою на етнографічних українських землях екстермінаційну політику, — то стає зрозуміле, чому він мусів, не зважаючи на свої найбільші зусилля, працю і недоживлювання, попасти в теперішню нужду й задовження. Екстермінаційна політика мститься завсіди там, де її ведеться в подібний як у нас спосіб. Вимоги життя потребують рільного варстату, кредиту, рільничої освіти та опіки над плодами праці рільника. Тимчасом український рільник від часу влучення його земель до польської держави не дістає нічого, крім тягарів.

ЗАРЯДЖЕННЯ, ЩО ВИЙШЛИ ЗА ПІЗНО.

Від двох літ по довших нарадах почали виходити зарядження, що мали на меті усунути платничі трудноші рільника. Одначе ці зарядження появилися за пізно і полагоджують справу тільки на половину. Так званий конверзійний закон для короткоречинцевого кредиту та довгоречинцевий, на що уряд видає около 10 міл. зол. річно, торкається виключно кольоністів, осадників і більшої посілости. Закон про повітові роземні уряди та закон, який покликав до життя Акцептаційний Банк, є спізнені і далеко не вистарчають, бо в істнуючих умовинах не принесуть тревалої поправи положення, в якому опинилось рільництво. Того роду полекші в сплатах могли лише в цьому випадку бути корисні, колиб їх було попередило доведення рільних варстатів до рентовности. Бо чи організм, що не має ані сили, ані засобів, потрібних на те, щоб охоронитися перед новими недугами, може думати про лікування ран, які викликала дотеперішня недуга?

(Докінчення буде.)

Жіноцтво, позір!

Доба дозрівання і перезрілости у жінок має затяжну форму і викликає чимало ненормальних проявів у групі симпатичних і парасимпатичних нервів. Нервовий стан жінки, коли має за причину мігрену, доходить майже до істерії. Появляється тоді змішене биття серця та безсонниця.

Головно прикра для жінок доба перезрілости. Тоді до фізичних терпінь прибуває гірка свідомість того, що „життя скінчене". Песимізм, відраза до життя, постійне невдоволення і сильне нервове розладдя є характристичними ознаками цієї доби.

І ось на поміч жінці приходить чудодійний і одночасно простий, загальнодоступний лік „Пассіфльорина", який виробляють із квітки „Мучениця". 2—3 ложки денно цього препарату охороняють перед мігреною, втишають болі і вспокоюють нерви та серце. Безсонниця безслідно щезає. Психічні недомагання заступає здоровий, нормальний настрій. Особа, що приймає цей лік довший час у добі дозрівання і перезрілости, а також вагітности, зводить свої терпіння до мінімум „Пассіфльорина", яку можна дістати в аптиках, не має в собі рослинних або хемічних наркотиків і тому зовсім виключає можливість, що організм може затроїтись або що „звикне" до ліку.

Д-р П.

ЩО КАЖЕ ДРУЖИНА ЦИБУЛЬСЬКОГО?

Ще про вбивника, про якого говорить увесь Львів.

Жахливому львівському вбивникові присвячує польська брукова преса далі цілі сторінки. Розбовтуючи кожну подробицю з його життя до розмірів сензації, витягаючи на свої шпальти факти, що належать до сексольогії і просекторії, вона дає тільки свідоцтво, який низький моральний рівень її читачів і — редакторів.

Факт вбивства Цибульського вже устійнений. Це — як він краяв ножем, туди, чи сюди, чи мав ще якусь дівчину у своїй будці після вбивства, чи ні, грав у шахи, чи ні — це подробиці, якими можна грати на нервах направду здеґенерованого загалу, і тому й добре, що українська преса обмежилася до запотовань справді тільки важних і річевих моментів цього жахливого й незрозумілого злочину.

Цих річевих подробиць щораз менше. Вчорашня льокальна візія, яку Цибульський перейшов спокійний і зрівноважений, доказує, що він справді деґенерат, який навіть сьогодні не здає собі справи зі свого вчинку. За тим промовлялоб ще й те, що з будки взяв він собі за дозволом прокуратора нову одежу, яку там залишив, хоч з другого боку факт, що поліція шукає особи, якій він ще 1. ц. м. чванився, що „зробить таке, якого ще Львів не бачив" говорилоб за ним як за душегубом з премедитацією до злочину і підготовкою до нього. Та цей і той факт лежать уже поза межами журналістичних доходжень. Їх місце лябораторія криміньольоґів і психіятрів, куди піде Цибульський у найблизших днях. Там вирішать, наскільки цей злочинець відповідальний за себе і чи можна дивуватись його такій а не іншій поведінці.

Психіятричні досліди переводитимуть з Цибульським у рекордовому темпі, щоб евент. дати змогу поставити його перед наглий суд, як довідуємося, д-р Лятинський і д-р Лімановський.

ДРУЖИНА ВБИВНИКА ГОВОРИТЬ.

„Ґазета Поранна" помістила вчора допис свого золочівського співробітника, що говорив з дружиною Цибульського, тепер кельнеркою каварні Ґроскопфа в цьому місті. Ця низька, нині 28-літня бльондина в синіми очима, родом з Відня просто розторощена вчинком свого чоловіка, хоч не жила з ним уже давно. За нього вийшла заміж, маючи 17 літ, коли він був ще поліцаєм у Сокалі, звідки його відправили за замах на команданта постерунку. Шлюб звіднього Цибульського і 17-літньої тоді Ґурківної відбувся в костелі св. Миколи в день лат. Святвечора 1923 р. Якийсь рік було подружжя щасливе, але опісля Ц. почав пиячити, водитись з дівчатами, побивати жінку і грозити їй смертю. На самі Великодні Свята Цибульська покинула чоловіка й мешкала на Персенківці. Проте навідувалась до нього, хоч він знову побивав її прилюдно, а раз влетів до її хати і викрутивши їй руку так, що до сьогодні не має влади в пальцях, погрожував їй бритвою. Тоді Цибульська врятувалася так, що втікла вночі до сусідів і більше вже до чоловіка не голосилася. Сина віддала добрим людям, а сама поїхала до Золочева, але звідти хоче вернути до Львова й вести дальше кіоск, в якому її чоловік став злочинцем.

Стільки каже нещасна жінка.

З останніх цікавих вісток про Цибульського треба занотувати хіба те, що досі ніодин з адвокатів не схотів піднятись його оборони та що поліція, яка підозріває, що ворони розклювали частину тіла вбитої, видала осторогу до аматорів вороннячого мяса, щоби не їли його якийсь час, бо можуть затроїтися. (—)

ШЕФФІВНА НЕ ЗГИНУЛА ВІД ЦІЯНКАЛІ?

Незвичайну сензацію викликала вчора вечором вістка, що проф. Вестфалевич, якому доручено розслідити, чи справді вбита Цибульським Шеффівна згинула від ціянкалі, всипаного їй у горівку, не найшов в тілі і в крові убитої ні сліду тієї отрути. Ця подробиця надалє цілій справі неожиданий зворот, бо тоді булоб ясно, що Цибульський вбив свою жертву сокирою, може бути коли вона вимагала від нього заплати й опісля, лякаючись наслідків цього, порубав її.

Як повідомляють теж, похорони вбитої мали відбутися в суботу 10 ц. м. Влада дозволила на це, але негайна реляція експертів, що в її тілі не найдено ціянкалі, наказала обслідувати тлінні останки жертви Цибульського щераз і ці похорони відбудуться щойно в понеділок 12. ц. м. Похорони влаштовує родина вбитої, яка відкинула допомогу товаришок і заходом похор. заведення „Харіс".

Дружину Цибульського має переслухати слідчий суддя в найближчих днях. (X)

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС.** 1078 1—3

— **Станиславів прощає карнавал** великими вечерницями, які під гаслом **„Ще раз! Останній раз!"** улаштовує 17. ц. м. в теплих салях „Сокола" Т-во „Станиславівський Боян". Ця імпреза викликала надзвичайно велике зацікавлення, тимпаче, що інтензивно працюючий Виділ докладає всіх заходів, щоби цей вечір дійсно став атракцією цьогорічного карнавалового сезону у Станиславові. Завдяки першорядній, незнаній ще в Станиславові джезбендовій музиці, просто чарівним світляним ефектом, зручному й рухливому аранжерові, добірному і дешевому буфетові безумовно залишиться забава — як остання в цьому карнавалі — милою згадкою радо витаних гостей. Вже сьогодні говорить увесь Станиславів, що ці мясниці зберуть місцеву й доокружну еліту й тим осягнуть рівень найудатнішої карнавалової імпрези. Стрій візитовий. Вступ тільки за поіменним запрошенням, які додатково видає секретар т-ва д-р І. Кутинський, вул. Липова 3 (управа капітульних будинків). 1085

— **Вечерниці „Червоної Калини дня 14. лютого.** Традиційні Вечерниці „Червоної Калини" одинока карнавалова забава, в якій приймає громадну участь і старше громадянство. Своєрідна атмосфера, переплітана модерними й традиційними танцями під орудою дир. Ю. Шепаровича та ред. Л. Лепкого, настроєва музика, вибаглива буфет в управі симпатичних пань, зустріч знайомих і друзів з найдальших закутків краю — дають запоруку, що й тим разом саля Яд Харузім у Львові буде переповнена. Запрошення видає адміністрація „Червоної Калини", вул. Зіморовича ч. 3., партер, від год. 9-ої до 3-ої і попол. від 5-ої до 7-ої год. веч. кожного дня, а в дні вечерниць при вступі. Окремих запрошень Комітет не висилає. 1083 1-2

— **Чергове число „Діла" з уваги на греко-кат. свято в понеділок появиться у вівторок рано.**

— **Конфіската „Діла".** Вчорашнє (37.) число нашого органу підпало конфіскаті за зеліку статтю-допис із Скалатщини, яку цензура вичеркнула в цілости включно з наголовком. Це вже 7-а з черги конфіската „Діла" в цьому році.

— **„Молода Громада" у власному льокалі.** В цих днях Т-во „Молода Громада" у Львові переноситься до власної домівки, яку воно винаняло у піднаємців каварні „Народня Гостинниця". Домівка та буде складатися з двох кімнат: одної просторої, призначеної на всякі сходини, відчити, чайні вечорі й інші імпрези, та

другої меншої клюбової салі. Домівка „М. Г." буде від каварні сепарована і матиме окремий вхід.

— **Відчит про рекляму** влаштовує Українське Технічне Товариство в днях 11. ц. м. до 4. березня з такою програмою: 11. ц. м. Вступні уваги про рекляму — інж. М. Творидло; Аналіза ринку — д-р І. Федів; Зовнішня реклама (плякати і інш.) — інж. С. Пастернак. 18. ц. м. Часописна реклама (інсерати і т. д.) — д-р І. Федів; Охоронна марка, опакування — інж. Ю. Крохмалюк. 25. ц. м. Вистава і вивіски — дир. Е. Борис; Світляна реклама — інж. Р. Кахникевич. 4. III. Безпосередна реклама: а) кореспонденційний спосіб — мгр. Костюк, б) торговельні заступники — К. Трохименко. Початок дня 11. ц. м. в 11. год. в домівці Товариства, вул. Костюшка 3.

— **Служба Божа в радіо.** В понеділок 12. ц. м. у свято Трьох Святителів і в четвер, 15. ц. м. в день Стрітення Господнього передасть Польське Радіо Службу Божу з Успенської церкви у Львові. Початок год. 9.45.

— **Українські коляди в радіо.** В день Трьох Святителів, 12. ц. м. львівське радіо передасть на всі стації Польського Радія українські народні коляди і пісні, уложені В. Барвінським, у виконанні пп. Дарії Бандрівської (сопран), Ром. Криштальського (скрипка) і В. Барвінського (форт.). В програмі коляди: Що то за предиво? Ой дивнее нарожденя; б) пісні: В. Барвінський: Ой поля, ви поля (слова Кониського). В лісі (сл. Б. Лепкого). Ноктюрн (сл. І. Франка). Сонет (сл. І. Франка). Авдиція розпічнеться в год. 16.10 і потреває пів години.

— **Львівська хроніка.** З крамниці Зільбермана й Орана при вул. Стрілецькій 4 вкрали невідомі злодії на 1000 зол. товарів. — Урядники львівського магістрату дістали з уряду праці зголосити свої побічні заняття.

—o—

ЗАГАЛЬНА АМНЕСТІЯ В ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 10. II. ПАТ. Завтра оголосять загальну амнестію з нагоди народин наслідника престола, що прийшов на світ у грудні м. р. З амнестії скористає около 35.000 вязнів на загальне число 56.000. Вязничні кари зменшать на 1/4, смертні кари замінять на досмертні. Крім того 25.000 горожан привернуть горожанські права.

АНҐЛІЯ ПРОТИ ФРАНЦУСЬКИХ ТОВАРІВ.

ЛЬОНДОН, 10. II. ПАТ. М-ство промислу та торговлі оголосило розпорядок, на основі якого входять у життя спеціяльні розпорядки у відношенні до продуктів французького походження як відплата з обмеження, які пристосував французький уряд супроти анґлійських виробів. Розпорядок анґлійського уряду вводить із 13. ц. м. 20 проц. додаток до істнуючих уже митних оплат на цілу низку французьких продуктів.

ЗІ СОЙМУ.

У суботу сойм радив над буджетом м-ства промислу та торговлі, опісля над буджетом м-ства внутрішніх справ. З українських послів у дискусії говорив пос. Кузик, який обговорював відношення влади до українського населення.

Від Стронництва Народового говорив пос. Белецький, який широко обговорив жидівську справу та висловив здогад, що частина жидів мусітиме кинути Польщу, а „решту треба буде взяти в карби".

ЗИМА В АЛЬЖИРІ.

АЛЬЖИР, 10. II. ПАТ. Тут нечайно настала знову зима. На всьому побережі нагальні дощі та град. У Малому Атлясі впали великі сніги. Всі рільні роботи поважно спізнені. Комунікація в багатьох місцях перервана.

СПОРТ.

КРАЄВІ ЗМАГАННЯ В СКОКАХ.

В понеділок 12. II. 1934 відбудуться краєві змагання в скоках на малій скічні на Погулянці.

Збірка змаґунів і гостей в год. 14 на розі вулиць Кохановського та Петра й Павла.

На місце збірки можна доїхати трамваєм 3. Змагання відбудуться без огляду на погоду.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя 11. II. год. 3·30 попол. „Робінзон Крузо".

Неділя 11. II. год. 7·30 веч. „Чоловік, що був четвергом".

Понеділок, 12. II. год. 7·30 веч. „Чоловік що був четвергом (Абон. 11).

Театр Ріжнородностей.

Неділя 11. II. год. 3·30 попол. „Моя сестра та я".

Неділя 11. II. год. 7·30 веч. „Но, но, Навето".

Понеділок, 12. II. год 7·30 веч. „Фотель 47". Вист. льосована.

Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича. — Станиславів:

13. II. Чумаки.
14. II. Шлунок перед дзеркалом.
15. II. Королева Кіна.
16. II. Гра на замку.
18. II. Сонце руїни.
19. II. Пісні в лицях.

Нобавок виставить театр оперетку „Корневільські Дзвони" і комедію „Подружжя Львові".

Кіна.

АДРІЯ: „Пат і Паташон як волоцюги".
АПОЛЬО: „Паприка".
АТЛЯНТИК: „Парада резервістів".
ВАНДА: „Маски д-ра Фуманчу".
КАСІНО: „Буря на світанку".
КОЛІСЕЙ: Фільм „Пісня пісень", ревія „Львів—Стамбул".
КОПЕРНИК: „Катерина Велика" (з Ел. Бергнер) і коліровий додаток.
МІРАЖ: „12 крісел" (Вл. Буріян).
МАРУСЕНЬКА: „Йосиф у Єгипті".
МУЗА: „1002-а ніч".
ПАЛЯС: „Пригода на Лідо".
ПАН: „Мата Гарі" й ревія.
ПАСАЖ: „Магараджа" (з Борисом Карловим).
РАЙ: „Під твою охорону" (з Бродзішем, Богдою та Самборським).
ХИМЕРА: „Світ без мужчин".
СТИЛЕВЕ: „Сучасний Робінзон" і ревія з Стадниківною.
УТІХА: „Кохай мене сьогодні". (Моріс Шевальє).

Закордонне радіо.

Неділя, 11. лютого 1934.

Відень (506,8) 11·20 Симфонічний концерт, 15·30 Камер. музика, спів. 20·05 „Дігефесельте Фантазі" муз. казка Шуберта, **Братислава** (298,8) 17·30 Поезії та пісоньки, 20·30 Спів, **Кошиці** (269,5) 11·00 Концерт, **Прага** (470,2) 20·50 Симфонічний концерт, **Копенгаген** (255,1) 25·55 „Марта" оп. Фльотова, 21·30 Скрипка. **Лягті** (1796) 17·15 Арфа, **Гільверзум** (1875) 21·40 „Чар вальса" оп. О. Штравса, **Атльона** (531) 21·45, 22·15, 23·10 Спів, **Білгород** (437,3) 12·05, 13·50, 14·07 Музика пісоньки, 20·30 „Подорож довкола світа" нар. пєса Бінського, **Ковно** (1935) 18·50, 20·20 Спів, **Берлін** (356,7) 16·30 Весела програма, **Кенігсвустергавзен** (1546) 12·00, 15·30 Весела музика всіх країн, **Мінхен** (405,4) 17·15 Муз. дрібнички, **Букарешт** (212,6) 20·00 „Ева" оп. Легара, **Беромінстер** (539,6) 20·10 „Дівча з Елизонди" оп. Офенбаха, **Міляно** (368,6) 12·45 Легка музика, 21·00 „Джоконда" оп. Понхієлля, **Рим** (420,8) 18·00 Легка музика, 20·15 „І корі дей бельпезе" (пємонтські співи), 21·00 „Орфей в пеклі" оп. Офенбаха.

Понеділок, 12. лютого 1934.

Відень (506,8) 16·05 Пісні для дітей, 17·40 Соната на скрипку та фортепян д-дур Бетовена, 19·30 „Королева віна" оп. Гільберта, **Братислава** (298,8) 16·00, 19·00 Концерт, **Прага** (470,9) 11·06 Сальонова орхестра, 20·00 „Ева" оп Ферстера, **Лягті** (1796) 17·00 Сольо на обої, 18·40 Оп. дуети, **Париж** (1714) 21·00 Камер. музика та поезія, **Гільверзум** (1875) 11·40 Солісти, 21·55 „Севільський цирульник" оп. Россінія, **Люксембург** (1304) 20·00 Швайцарська музика, 20·50 Спів, **Берлін** (355,7) 20·10 Веселий вечір оп. музики, **Кенігсвустергавзен** (1546) 17·20 Музика, спів, **Букарешт** (212,6) 18·15 20·45 Спів, 21·15 Віольончеля, **Будапешт** (549,5) 17·00 Оп. музика, **Міляно** (368,6) 22·10 Танкова музика, **Рим** (420,7) 17·30 Концерт 21·40 Легка музика.

Вівторок, 13. лютого 1934.

Відень (506,8) 12·30, 13·10 Концерт 21·00 Веселий вечір, **Братислава** (298,8) 12·35 Концерт, 17·05 Флет, обой, **Париж** (1714) 13.00 Концерт, **Білгород** (437,3), 20·00 Оп. дуети, 21·30 Скрипка, **Берлін** (356,7) 11·30 Концерт, **Лянґенберг** (455,9) 10·10 Діточі хори, **Мінхен** (405,4) 20·10 Карнавалова музика, **Букарешт** (212,6) 17·00 Концерт, 20·00 Спів, **Будапешт** (549,5) 18·50 Фортепян, 20·20 Циг. музика, **Рим** (420) 21·45 Концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 12. лютого 1934.

9·00—9·55 Ранішня авдиція, 12·03, 14·00 Конкурс лещатарських скоків у Закопаному, 12·15 Муз. поранок, спів, 14·20 Балачка для сільських господинь, 12·30 Муз. авдиція, 14·35 Огляд ринків, 14·50 Грам. плити, 15·00 Рільнича скринька, 15·20 Приємна музика з плит, 15·30 Для дітей „В бурштиновому теремі" 16·30 Тіто Шіпа, тенор (грам. плити), 16·45 „Як Войтко телефонував до своєї баби" (підгалянська гумореска), 17·00 Балачка „Одежа відповідна до заняття", 17·30 Нар. музика, 18·00 Авд.: „Вино, їжа та спів", 18·40 Концерт Ерііянового хору, 19·00 Польщею до моря, 19·12 Всячина, 20·00 Вечір Легарових творів, орхестра, спів, 21·00 Фейл.: „Запусти", 21·50 На веселій львівській хвилі, 22·15, 22·16 Спортові вістки, 22·25 Легка музика, 23·05 Танкова музика.

Понеділок, 12. лютого 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, **9·45 Богослуження з Волоської церкви у Львові,** 12·05 Грам. плити, 12·30 Свято зими, 15·25 Збіжева біржа, 15·30 Господарські вістки, 15·55 Спів (Ганан-Боянівська, сопран), **16·10 Колядки і щедрівки у виконанні спів. Д. Бандрівської,** 16·40 Лекція фр. мови, 16·55 Легка музика, 17·50 Лекція стенографії, 18·00 „Ґіґантична водна запора", 18·20 Підгалянські танці, музика, 19·03 Толеранція, прогібіція у відношенні до боротьби з алькоголізмом, 19·15 Всячина, 19·25 Відчит, 19·40 19·43 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Балачка, музика, спів, 22·00 Арії та пісні, 22·15 Грамофонові плити, 23·30, 23·05 Танкова музика.

Вівторок, 13. лютого 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05 Танкова музика з грам. плит, 12·33 Моцарт (з грам. плит), 15·25 Збіжева біржа, 15·30 Господарські вістки 15·40 Карнавалова музика з грам. плит, 16·40 Спорт на совгах, 16·55 Скрипка, 17·15 Джезова музика на два фортепяни, 17·35 Салонова музика з грам. плит, 17·50 Нові небезпеці, 18·00 „Потрібна чи не потрібна торговля", 18·20 Пампушки в радіо 19·03 Літер. фейлетон, 19·15 Всячина, 19·25 Актуальний фейлетон, 19·40, 19·43 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Трансм. з Варшави „Гавайська цвітка" оп. Абрагама, „Терорист" гумореска, 22·30 Грам. плити, 23·05 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5·44 Банк Польський платив 5·38.

У Варшаві були такі курси: Льондон, 27·15—27·11, Париж 34·93, Берлін 209·60, Цюріх 171·50. Амстердам 356·70, Нюйорк кабель 5·41, Нюйорк чеки 5·42. і пів.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 10. II. масло 2·70, молоко, —·19, сметана —.80, яйця 3·—

Тенденція на масло сильна, на молоко і сметану удержана на яйця слаба.

Ціни битої птиці з птахомясарні „Маслосоюзу за 1 кг.:

Рід:	Добірні:	I-а	II-а
Кури молоді на печення	1.65	1.50	1.40
Кури на росіл	1.65	1.50	1.40
Качки	1.55	1.40	1.10
Гуси	1.50	1.30	1.05
Індики	1.80	1.65	1.55
Пантарки за одну штуку		2.50	

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.